

FELSŐÖRSI

XVII. évfolyam 1. szám 2023. január
Felsőörsi Önkormányzat kiadványa

Hírmondó

Veszprém-Balaton Európa kulturális fővárosa 2023-ban

2023. január 22-e 1989 óta a *magyar kultúra napja* Magyarországon. Arra emlékezünk, hogy a feljegyzések szerint Kölcsey Ferenc ezen a napon fejezte be nemzeti imádságunkat, a Himnuszt. 2023. január 21-e pedig azért fontos, mert a 200 éves évforduló kapcsán Veszprém városa megnyitotta kulturális évadat. A látványos megnyitóünnepség több helyszínen és színpadon zajlott Veszprémben, melyet élőben közvetített a közmédia.

Nagy öröm, hogy a Veszprém a beadott pályázatát a bakonyi és a balatoni régióra is kiterjesztette, így lehetővé vált, hogy olyan kisebb települések, mint Felsőörs is csatlakozzanak ehhez a kulturális programsorozathoz. Tavaly már részesei voltunk a pályázati kiírásoknak és sikeresen pályáztunk a Pajta programra.

Örömmel értesítjük településünk lakóit, hogy Felsőörs Község Önkormányzata idén ismét sikeresen pályázott a Veszprém-Balaton 2023 Európa kulturális fővárosa Pajta Programokra kiírt pályázatára, és 7 millió Ft értékű támogatást nyert el a következő évre.

Nagy öröm, hogy a szervezet felismerte pozitív törekvéseinket, a helyi mestereket támogató kezdeményezéseinket, programjainkat. Ennek szellemében folytatjuk munkánkat, sok-sok új programelemmel gazdagítva az alapkonceptiót!

A tervek szerint újra indítjuk a legkisebbek számára a Ringató foglalkozásokat Rábaközi Ritával, kulturális programokat finanszírozunk, úgymint színházi, bábszínházi és koncert-előadásokat, a program támogatja nyári, turistákat is megszólító komolyzenei koncertjeinket templominkban, lesznek Színes estek, a Balaton-felvidék számára értékes meghívott előadókkal és megismerkedhetünk a helyi, kézműves mesterek mestereivel is workshopok formájában. Lehetőséget kaptunk tárgyi eszközök beszerzésére (hangfal, mikrofon, székek, asztalok), nyomdai termékek és grafikai kivitelezés finanszírozására.

Szeretettel várunk idén is mindenkit a felsőörsi Pajtába!

DR. PÁSZTORNÉ SIMON ANNAMÁRIA KÖZÖSSÉGSZERVEZŐ

Meghívó

A Miske Óvoda és Bölcsőde,
a Malomvölgy Általános Iskola Szülői Munkaközösségei,
valamint Felsőörs Község Önkormányzata
szeretettel meghívja Önt
jótekonysági farsangi báljára.

Időpont:

2023. február 11. 18.00 óra

Helyszín:

A Malomvölgy Általános Iskola tornaterme

Zenél: DJ. Tompa László

A büfét Maróti Péter biztosítja!

A bál alatt jelmezszeresnyt tartunk!

A tombolából befolyt összeget
a szülői munkaközösségeknek ajánljuk fel.
Sütsizigettel készülnek az óvodai szülők,
a bevétellel az óvodát támogatjuk.
Tombola felajánlásokat szívesen fogadunk!
Jegyek 6000 Ft-os áron kaphatók a könyvtárban!
Támogatói jegyek 5000 Ft,
illetve 10000 Ft összegben kaphatók!

Infó: 70/320-6854, konyvtar@felsoors.hu

„Emlékek nélkül nemzetnek híre csak árnyék...” (Eötvös József)

A doni áttörés 80. évfordulójára (1943. január 12.)

A gyászolók megrendülését a csönd fejezi ki legjobban. Mégis a felejtés évtizedei után fontos, hogy szavakkal is emlékezzünk, kifejezzük fájdalmunkat, lerójuk tiszteletünket, mert annál, ami a Donhoz vezetett katonáinkkal történt, csak egy valami lehet szörnyűsegebb, ha elfelejtjük őket.

1941. június 22-én a hitleri gépezet megindult a Szovjetunió ellen, majd öt nappal később Kassa provokatív bombázása után a Bárdossy-féle magyar kormány hadba lépett a németek oldalán, Szovjetunió ellen.

Magyarország második világháborús történelmének egyik legtragikusabb fejezete az 1943 januárjában lezajlott Magyar Királyi 2. Hadsereg megsemmisülése a keleti fronton.

A Veszprém Megyei Honismereti Egyesület 2000-ben kutatást végzett és összegyűjtötte a még élő, Don-kanyart megjárt Veszprém megyei katonák visszaemlékezéseit. Az utolsó pillanatban történt, hiszen a volt katonák többsége akkor már a nyolcvanas éveik is túl járt, sokan ma már nincsenek köztünk.

A Veszprém megyeiek a m. kir. 4. Szent László gyalogezred és ikeralakulata, a 34. gyalogezred katonái voltak. 1942. április 24-én illetve 26-án indultak Veszprémből a frontra Pöry Imre alezredes és Simor Ferenc őrnagy parancsnoksága alatt. Koltai Ferenc veszprémi honvéd, gránátvevő így emlékezik bajtársaira és e tragikus napokra:

„1942 márciusában behívtak Veszprémbe. A kiképzés Jutas-pusztán a lőtérre zajlott. Április 24-én indultunk a frontra. 9 nap múlva érkezünk meg Orelba, s kirakodás közben már is egy nagy repülőátamást kaptunk. Ki

amerre bírt, futott. Másnap kezdődött a Donig tartó gyalogmenet. Nem tudom hány kilométert mentünk előre, de szídtuk a lábakat, hogy nem állnak meg. Uriv községnél értünk a Donhoz. Az innső felén mi voltunk, a másik peremén az oroszok. A felső templom mellett, az iskola épületben kvártélyoztunk be.”

1942. nyár eleji német hadműveletek megindulásáig a keleti front fő formája az állásharc volt. A németek célja: a szovjeteket elvágni a kaukázusi olajforrásoktól.

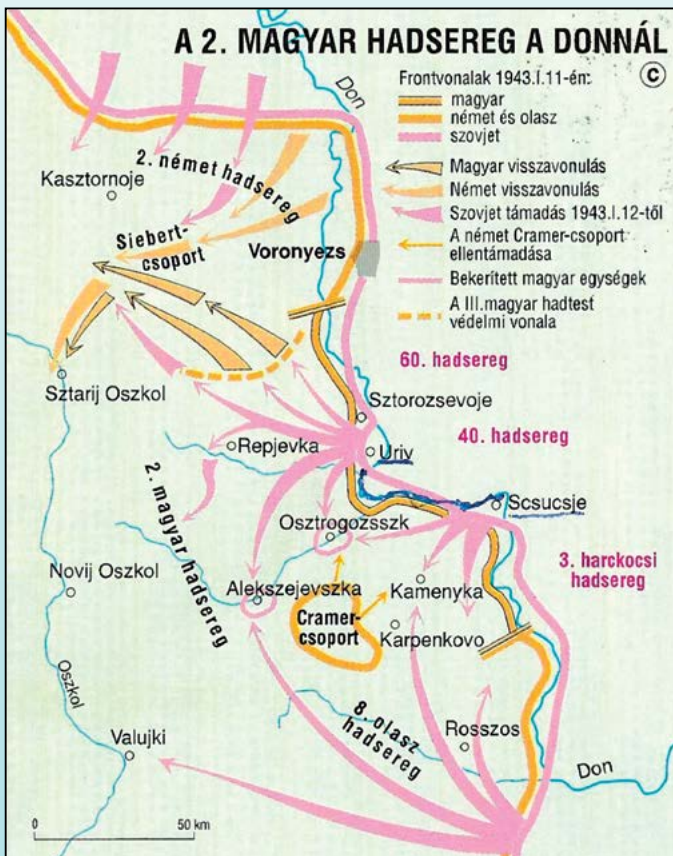
A doni védelemben a németek és az olaszok mellett a magyaroknak jutott a legnehezebb feladat, 208 km-es frontszakasz, három hídfővel, Uriv, Korotojak és Scsucyje helységek körzetében. A legveszélyesebb az urivi hídfő volt, mely horhosaival, erdőivel kitűnő védelmi lehetőséget biztosított a szovjet csapatoknak. A mieink ellenállási vonala a Don folyótól 2-6 km-re húzódott.

Geizler Kálmán, zánkai lovász közkatonaként teljesített szolgálatot, ezt írja naplójában 1943. január 12-ről:

„Reggel 9 óra tájban iszonyú ágyúdörgés rázta meg a levegőt, még a föld is mozgott az ember lába alatt. Azt hittük, a mieink támadnak, de ez a szovjet tüzérségi előkészítés volt, iszonyú pergőtűzekkel. Aztán megindultak a tankok, mindent földbe préselve, embert, állatot, gépet. Hordtuk a löszert a nagy tűzben, de minden hiába volt, a muszkák egyre többen, mi egyre kevesebben voltunk. Nem lévén más lehetőség, a szánra raktuk a löveget és menekülésre buzdítottuk a lovat. Sajnos azonban kilőtték mellőlünk a lovacskát, s így hát a gyalogos menekülés maradt. A muszka meg csak jött nehez gépeivel, kitűnő siető csapatával.”

A több mint 200 km-es Don-menti arcvonallal közepén és déli szárnyán néhány nap alatt összeomlott. A III. hadtestet végképp elvágta a magyar hadsereg többi részétől a szovjet támadás. A 2. repülődandár egységei azonban szilárdan kézben tartották az ilovszkojei repülőteret és a falun átvezető utak keresztesződését. A gyűrűben rekedt alakulatok parancsnoka Zetényi-Csukás Kálmán alezredes volt, aki előzőleg az I. vadászrepülő osztály parancsnokaként teljesített hadiszolgálatot. Január 17-ig tudták nyitva tartani a nyugat felé vezető légiutat. A 800 repülőessel mellett több ezer fegyvertelen visszavonuló katona, több ezer sebesült gyűlt itt össze, akiket ellátott élelemmel a -40 fokban hidegben, s megkezdte először a sebesültek, később a többiek hátszárnyra szállítását repülőgépekkel, közben szakadatlanul harcolt az előretörő szovjet gyalogsággal és páncélosokkal. Január 18-án végleg körülrzárták őket, s ekkor kiadta a parancsot a reptéren rekedt pár repülőgép megsemmisítésére. Majd megkísérelték a kitörést, mely katonái nagyobb részének sikerült. Ő maga utolsóként gépkocsival próbált menekülni a megnyitott résen át, de nem tudta, hogy közben a gyűrű ismét visszazárult, és behajtott az orosz vonalba, ahol halálos mellsérülést kapott. A golyó egy hazaszeretettől izzó, halált megvető bátorsággal küzdő kiváló értékes tiszt, és melegszívű bajtárs fiatal életét oltotta ki 42 évesen.

Tóth János aszófői származású tüzértizedes egy kockás noteszbe készített feljegyzéseiben írt a doni pokolból gyalogosan menekülők sorsáról: „Mentünk a havas hideg ködben, lőtték az oroszok is, meg a németek is, mert azt hitték oroszok vagyunk. A nagy hó, az állandó rettegés kimerített minket. De ez még nem volt elég, a menekülő németek elszedték fegyvere-

inket, élelmünket, bármi volt is az, még a nyers burgonyát is. Éjszakára, ha bementünk valahová kikergettek bennünket, így fagyott meg a legtöbb embernek keze, lába, az enyém is. Teljesen reményvesztetten 75 km-es gyaloglás után január 24-én érkeztünk meg Szucséba, ahol már magyarok voltak. Másnap bevagontoztak bennünket Lengyelország felé és a hónap végén már varsói kórházban gyógyultunk. Velünk volt az Isten!”

Jáhny Gusztáv vezérezredes hírhedt parancsát még január utolsó napjaiban visszavonta és a következőt írta a magyar kormánynak:

„Az eddig beérkezett harci jelentésekből és egyéb adatokból megállapítom, hogy a 2. magyar hadsereg a téli hadjáratok folyamán becsületét nem veszítette el, hanem sokáig a Don-parton keményen állta a harcot, sőt a hadsereg egyes csapattestei és ennél magasabb kötelékei olyan ragyogó fegyvertények-

kel tűntek ki, melyek a régi magyar katonai hírnévhez mindenben méltóak és felveszik a versenyt bármely hadsereg kimagasló fegyvertényével.”

Kik voltak tehát a II. világháború magyar katonái? Hősök? Gyávák? Áldozatok? Gyávák nem, de a másik kettő bizonyára igen.

Hol nyugszunk, nem tudja barát, feleség, gyerek.

Elszórt testünk nyomtalanul nyelte magába a föld.

Szívetek őrizzen: milliók eleven milliókat.

Áldozatunk nem a gaz jogcíme. Jóra parancs.

(Keresztúry Dezső: Sírvers)

RÁSKY MIHÁLYNÉ

Önkormányzati munka

Felsőörs Község Önkormányzatának képviselő-testülete **november 28-án** ülésezett. Az ülésen számos közérdeklődésre számot tartó döntés született.

Az ülés kezdetén, az elmúlt ülés óta történt fontosabb önkormányzati eseményekről szóló tájékoztatómban hírt adtam arról, hogy az október végi szlovákiai önkormányzati választásokon ismét a korábbi **polgármester, Hajdu László** nyerte el a szavazatok többségét felvidéki testvértelepülésünkön, a Nyitra melletti **Pogrányban**. Ekkor számolhattam be arról az örömteli hírről is, hogy a **kerékpárút menti növénytelepítés, utcabútor beszerzés** második részére igényelt, mintegy **31,5 millió forintnyi támogatást** ítélt meg az irányító hatóság, melyből 2023 elején újabb több száz fa és cserje elültetésére nyílik lehetőség.

Az önkormányzat ezen az ülésén döntött a **helyi adómértékek emeléséről**. Utoljára 2019 elején volt ebben változás, ezért az elmúlt és a jelenlegi évek inflációs emelkedése, valamint a kiesett gépjárműadó-bevételek kompenzálása miatt, mintegy **35%-os emelkedésre** lehet számítani az építményadó tekintetében. A beépítettlen, belterületi építési telkekre vonatkozó telekadó duplájára (40 Ft/m²) emelkedik. Az idegenforgalmi adó 400 Ft/fő/éjről 500 Ft/fő/éjre emelkedik. Az ebadó 5000 Ft/eb/év lesz.

Ezen az ülésen módosította az önkormányzat a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó rendeletét, mely külterületen, a szennyvízcsatornával nem rendelkező utcákban határozza meg a **szippantás díját**, mely január 1-től 25800 Ft/szállítás alapidjára és 785 Ft/m³ ürítési díjra emelkedik.

Ezen az ülésén döntött arról a képviselő-testület, hogy a közüzemi díjak csökkentése érdekében a **pénteki ügyfélfogadást megszünteti** a Közös Önkormányzati Hivatal Felsőörsi Kirendeltségén a közös hivatal székelyhelyéhez, Balatonalmádihoz hasonlóan.

A háziorvos kérelmére ugyancsak változik a **rendelési idő**, kedden és csütörtökön lesz csak rendelés. Ezzel egyidőben döntött az önkormányzat arról, hogy a rendelő földémszigetelésével energetikai fejlesztést hajt végre az épületen.

2022. december 19-én ismét ülésezett a testület. Az ülés elején beszámoltam arról, hogy a Balaton-felvidéki Nemzeti Parki Igazgatóság pályázatának köszönhetően elkészült a Felsőörsön „**geológiai csodaként**” ismert Forrás-hegyi geológiai bemutatóhely és tanösvény felújításának első üteme. Képviselői kérdésre válaszolva elmondtam, hogy a kerékpárút menti növénytelepítés első üteme is elkészült, így a Fő utca Ravatalozó és Petőfi utcai elágazás közötti támfal tetején is elültették a támfalat a későbbiekben takarni hivatott növényeket.

Ezen az ülésen új önkormányzati rendelet született a közvilágítás energia-vész helyzetben való üzemeltetésével kapcsolatban, mely a nem nap-elemes lámpákkal és a gyalogos átkelőhelyekkel nem érintett transzformátorkörzetekben a **közvilágítás 23:30 és 4:30 közti lekapcsolását** irányozza elő.

A testület a **terembérleti díjak emelése** miatt módosította közművelődésről szóló rendeletét.

A képviselők határoztak arról, hogy beltéri színpad és lakosság részére komposztálókeretek és csapadékvízgyűjtő tartályok beszerzésére pályázatot nyújt be a Leader helyi akciócsoport felhívására.

Illés András alpolgármester javaslatára az önkormányzat 500 000 Ft támogatást nyújt az Iskola Alapítvány részére, az iskola udvarára új játszótéri eszköz beszerzésére. Ennek fedezetét Illés András alpolgármester tiszteletdíjáról való lemondás teremtette meg.

Ugyanekkor **Illés András alpolgármester úr** bejelentette 2023. január 10-i hatállyal történő **lemondását**. Ezzel kapcsolatban a helyi választási bizottság január 12-én határozott arról, hogy a lemondással megüresedett képviselői mandátumot a 2019. októberi önkormányzati választásokkor a következő legtöbb szavazatot kapó jelölt, Lengyel Kálmán részére adja ki.

Az önkormányzati döntések eredményeként születő/módosuló rendeleteket a Nemzeti Jogszabálytárban (<https://or.njt.hu>), a képviselő-testületi ülések jegyzőkönyveit és a határozatokat községünk honlapján (<https://felsoors.hu/jegyzokonyv>) az 'Önkormányzat' -> 'Jegyzőkönyvek' menüpont alatt olvashatják.

SZABÓ BALÁZS POLGÁRMESTER

Változnak a tornaterem és a kisebb helyiségek bérleti díjai

Tornaterem, Civilház és egyéb közösségi terek bérleti díjai 2023. január 1-től (a bérleti díjakat ÁFA nem terheli)

			Tornaterem			Kistermek			Civilház és Nyitott színpad		
			Ft/óra	Ft/hétköznap/nap	Ft/hétféle/nap	Ft/óra	Ft/hétköznap/nap	Ft/hétféle/nap	Ft/óra	Ft/hétköznap/nap	Ft/hétféle/nap
ALAPDÍJ	Sportcélú rendezvény	rendszeres	10 000	37 000	61 000	4 000	12 000	19 000	3000	12 000	19 000
		nem rendszeres	12 000	49 000	74 000	6 000	25 000	37 000	4000	25 000	37 000
	Egyéb rendezvény	rendszeres	–	–	–	4 000	12 000	19 000	3000	12 000	19 000
		nem rendszeres	12 000	49 000	74 000	6 000	25 000	37 000	4000	25 000	37 000
KEDVEZMÉNYES DÍJ	Sportcélú rendezvény	rendszeres	5 000	19 000	31 000	3 000	5 000	7 000	–	5 000	7 000
		nem rendszeres	6 000	25 000	37 000	5 000	9 000	15 000	–	9 000	15 000
	Egyéb rendezvény	rendszeres	–	–	–	3 000	5 000	7 000	3 000	5 000	7 000
		nem rendszeres	6 000	25 000	74 000	5 000	9 000	15 000	5 000	9 000	15 000
EMELT DÍJ	Sportcélú rendezvény	rendszeres	–	–	–	6 000	15 000	25 000	6 000	15 000	25 000
		nem rendszeres	20 000	74 000	110 000	9 000	31 000	49 000	9 000	31 000	49 000
	Egyéb rendezvény	rendszeres	–	–	–	6 000	15 000	25 000	6 000	15 000	25 000
		nem rendszeres	20 000	74 000	110 000	9 000	31 000	49 000	9 000	31 000	49 000
NYÁRI TÁBOR (nyári szünetben régi étkezővel Ft/nap)			sportcélú:	25 000	37 000	A kistermek nyári táborra nem adhatók bérbe, kivéve a régi iskolaépület étkezője étkezési célra: 3000 Ft/óra			Nyári szünetben nyitott színpaddal együtt (Ft/nap):		
			nem sportcélra nem adható bérbe								

A tornatermi egyéb rendezvények esetén sportpadló lerakása szükséges, melynek díja: 18 000 Ft/alkalom, ennek díját a fenti díjak tartalmazzák. Önkormányzati igénybevétel ingyenes.

Civilház épülete azon egyesületek részére, melyeknek az székhelye, az alábbi esetekben ingyenes az igénybevétel: önkormányzati rendezvény-naptárban szereplő rendezvény és taggyűlése esetén.

A Civilház épülete sport célra nem, a nyitott színpad sportcélra bérelhető. Sportcélú nyári tábor a Civilházban nem tartható.

Rendszeresnek minősül a heti minimum 1 alkalommal történő igénybevétel legalább 5 hónapon keresztül.

Kedvezményesnek minősül a Felsőörsi székhelyű civil szervezet, alapítvány, egyház által történő igénybe vétel.

Emelt díjat kell fizetni a jegybevételrel igénybevehető rendezvény, vásár, termékbemutató és a szervező haszonszerzési célját szolgáló rendezvény esetén.

Kisteremnek minősünek az alábbi helyiségek: régi iskolaépület étkezője, új épület (tornaterem) 023 szertár, 025 színpad raktár és 108 szertár helyiségei, és a Községháza emeleti tanácskozó terme.

Az új épület étkező helyisége nem adható bérbe, kizárólag önkormányzati igénybevétel lehetséges.

A Milleniumi Emlékparkban kizárólag önkormányzati igénybevétel lehetséges.

Beszámoló az első felsőörsi lánbtenisz versenyről

Hagyományteremtő szándékkal első ízben rendeztünk lánbtenisz tornát az új tornateremben, karácsony és szilveszter között. A torna színvonalát emelte, hogy még aktív NB 1-es labdarúgó is részt vett a megmérettetésen, amelyre 12 páros jelentkezett. Igyekeztünk úgy alakítani a tornát, hogy a lehető legtöbbet tudjon mindenki játszani. 9.00 órától 13.00-ig 32 meccs zajlott le, helyenként óriási izgalmak között. A tornát végül a Novothny Soma - Farkas László páros nyerte a döntőben, a Somogyi Ferenc - Kránicz Attila párost legyőzve. A résztvevők közt volt apa-fia páros, testvérpárok, illetve baráti párosok is. Köszönjük Tóth Balázs és Lénárt Imréné támogatását!

PAPP GYULA, GALAMBOS ZSOLT SZERVEZŐK

Nálunk járt a Mikulás

Nem volt kegyes az időjárás velünk, amikor december első hétvégéjén a Mikulást vártuk. Nagy öröm, hogy ennek ellenére sokan feljöttek kisvonatozni, majd betértek melegedni a Civilházba és a szín alá.

A Civilházban Szerdahelyiné Nóriával mintázni lehetett mézeskalácsot, Nagy Zitával (Vass Mandula) pedig formázni. Juhász Judit ajándékozott készített a gyerekekkel, de nagy sikere volt a gyertyamártásnak is Pásztor Istvánnal. Köszönet Ipacs Gyöngyinek a felajánlott gyertyaviaszért és Illés Andrásnak a mézékért!

A szín alatt adventi zenék várták a látogatókat, valamint kézműves vásár is volt, 17.00-tól Téli mesék címmel papírszínházi meséket hoztam

a gyerekeknek, majd Magyar Bori, a Makám énekesével várunk a Nagyszakállút.

Ebben az évben már a Mikulás is tudatosabb volt, a mikulás csoki mellett idén először gyümölcsöt kaptak a jógyerekek, almát és narancsot. Köszönjük szépen a kedvezményes vásárlást Tóth Ildikó zöldségesnek is! Szeretném megköszönni a Nők Felsőörsért Egyesületet valamennyi tagjának a közös munkát, díszítést, tea és forralt bor főzést, szervezést! Köszönöm minden önkéntesünknek a munkát!

Örülök, hogy sokan eljöttek az eső ellenére, hogy meglássák a Mikulást!

DR. PÁSZTORNÉ SIMON ANNAMÁRIA KÖZÖSSÉGSZERVEZŐ

A Felsőörsért Közalapítvány adventi rendezvénye

A Felsőörsért Közalapítvány advent első vasárnapján a felsőörsi nyugdíjasokat egy ebédre hívta meg.

A terített asztalon sok finomsággal – hidegtállal, melyen volt szeletelt disznósajt sonka, kétféle szalámi, kolbász, és tőpörnyűkrém, valamint frissen sült tőpörtyű és pogácsa - fogadtuk a megjelenteket.

A nyugdíjasokat köszöntötte Szabó Balázs polgármester úr, az Alapítvány nevében Csatári László az Alapítvány kurátora, továbbá Nagytiszteletű Kántorné Pólus Ibolya református lelkész, Főtisztelendő Szabó János főesperes atya mondott áldást, adventi köszöntőt.

Szerdahelyi Luca szép karácsonyi dalsokrot, a Dalkör a székelly asztali áldás is elénekelt.

Ezután felszolgálták a finom babgulyást, és egy szelet braunit.

Ebéd után Káplán György koncerténekes a Magyar Kultúra Lovagja, karácsonyi műsorát hallgattuk és énekeltünk is vele.

A terem berendezésében és a felszolgálásban segítettek a civil egyesületek. Így a Civil Baráti Kör férfi tagjai a termet rendezték be, a felszól

gálásban pedig a CBK asszonyai, valamint a Nők Felsőörsért Egyesület asszonyai szorgoskodtak.

Ez alkalommal az Alapítvány 70 fő részére adott 5000,- Ft értékű ajándékutalványt, melyet az Ecofamily üzletben tudnak beváltani.

Most, a jelenlegi helyzetben talán még fontosabb, hogy segítsünk és folytassuk a jó kezdeményezést. Ezzel is hozzájárulunk a családok örömteli karácsonyához. Átérezzük, hogy a családok sokkal nehezebb helyzetben vannak, mint tavaly vagy tavalyelőtt.

Felsőörs lakói bizalommal állnak az Alapítványhoz, akik karácsonykor is a falujukért dolgoznak.

A rendezvényünket adományokból, valamint a személyi jövedelem adó 1%-ának számláinkra érkezett összegéből tudtuk megoldani.

Köszönjük az SZJA 1%-ának felajánlását és továbbra is várjuk támogatásukat. Adószámunk: 18925575-1-19, számlaszámunk: MKB Bank 10104820-63002700-00000008.

TISLÉR ANIKÓ AZ ALAPÍTVÁNY TITKÁRA

Idén is Adventi Ablakok

2022. évben harminc család vállalta a karácsonyi időszakban, hogy kidíszítik ablakukat, emellett sokan készültek finomságokkal és apróságokkal a gyermekek számára, amit szeretnének megköszönni. A technikai kivitelezés egyszerűen fantasztikus volt! Biztosan nem volt egyszerű a napi teendők mellett. A program minden évben színesíti ezt az időszakot és jó alkalom arra, hogy találkozzunk, beszélgessünk, igazán ráhangolódjunk az ünnepre.

Szeretném külön megköszönni Máthé Tamáséknak a térkép elkészítését.

Az időjárás nem mindig fogadott bennünket kegyeibe, de ennek ellenére is sokan keresték meg az ablakokat. Mindig volt valami új és izgalmas.

Nagyon szépen köszönöm, hogy az idén az Iskola és a Református Egyházközség is bekapcsolódott a játékba, az óvoda és a családok mellett.

Nagyon hamar elrepült a múlt év. Kívánok mindenkinek jó egészséget és sikereket, örömeket, boldogságot, szeretetben gazdag új évet!

KULICS MÁRTA ÖNK. KÉPVISELŐ

Karácsony

December végén ismét megtartottuk Felsőörs karácsonya rendezvényünket. Nagy öröm, hogy hagyományainkhoz visszatérhettünk és az eseménynek a katolikus templom adhatott otthont. Ezúton köszönjük az egyházközségnek, hogy rendelkezésünkre bocsátották a templomot. Jó pár évvel ezelőtt vendégünk volt a Szilágyi Iskola Haranggyűjtése, akik most ismét megtiszteltek bennünket játékukkal. Betlehemessel készültek az Iskola 4. osztályosai, akiket Titkó Éva tanítónő készített fel. Kalmár Lajosné Rózsa, Juhász Gyula versével idézte meg a karácsonyt, míg Szerdahelyiné Lőrincz Nóra és a Hej, liliom dalsoport karácsonyi

dalokat énekelt citerakísérettel. Az esemény fényét emelte, hogy ünnepi köszöntőt mondott Szabó János atya, a katolikus gyülekezet új vezetője. Már elkészült a forralt bor és a meleg tea, amikor kiértünk a templomból, köszönet felsőörsi focistáknak érte. A Miske Óvoda jóvoltából mézeskalácsot is kóstolhattunk.

Hálás vagyok a közösség megtisztelő figyelméért, köszönöm a fellépőknek, hogy elfogadták a meghívást és velünk ünnepeltek!

DR. PÁSZTORNÉ SIMON ANNAMÁRIA

A képeket Szerdahelyiné Lőrincz Nóra készítette.

Otthonápolás és mentális egészségvédelem

4. rész

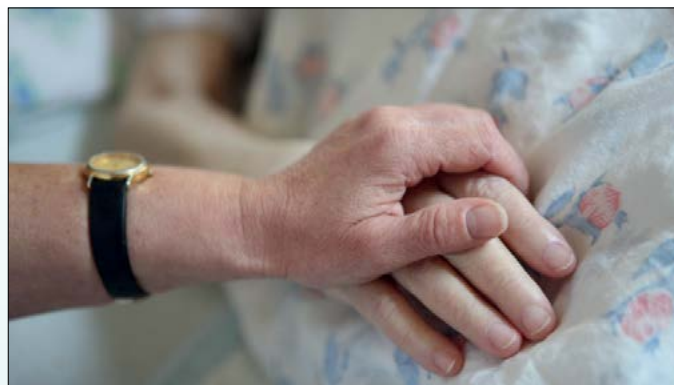
Beteg hozzátartozóról, barátról való gondoskodás mindig nagy kihívást, feladatot ró azokra, akik vállalják a gondoskodást. A betegségek jelentősen eltérhetnek egymástól, így az otthonápolás, gondozás mértéke és minősége különbözhet. Abban azért biztosak lehetünk, hogy minden gondoskodó személy célja, hogy a gondoskodásra szoruló beteg életét könnyebbé, boldogabbá tegyék. Nem utolsó sorban pedig arra törekszünk, hogy segítsük, biztosítsuk a beteg gyors felépülését, amennyiben tartós ápolásra szorul, akkor pedig a gondos ápolást. Ápolni nagy teher a fizikai és mentális egészségünk számára, még akkor is, ha szeretettel végezzük. Emiatt nem kell, hogy szégyenérzetünk legyen, az egy természetes folyamat, hogy elfáradunk, mind testileg és lelkileg.

A mindennapok beszürkülnek, monotonná válnak, ezért kell különösen odafigyelni az első jelekre, és ha mi saját magunk nem vesszük észre, akkor pedig a közeli hozzátartozóinknak van arra esélye, hogy felhívják a tüneteink alapján erre a figyelmünket. Nem baj, ha törődünk magunkkal, sőt igazán akkor tudunk minőségi ápolást biztosítani, ha mi magunk is rendben vagyunk.

Melyek ezek a tünetek? Ingerlékenység, fáradtság, állandó rosszkedv, negatív gondolatok, alvászavarok, magányosság érzése, kimerültség érzés, hanglatingadozások, szorongás, depresszió. Majd megjelennek előbb-utóbb a testi tüneteink is. Gyakrabban leszünk betegek.

Mikor foglalkozzam magammal, ha 24 órás ápolást kell biztosítanom a szerettemnek? Lehetőleg mindig legyen naponta legalább 1-2 óra, amikor azzal foglalkozhat a gondozó, amit szeret. Tudom nem könnyű ezt beosztani, de erre vannak azok a gondozók, otthonápolási szolgáltatók, akiket meg lehet fizetni arra az egy-két órára. Megéri. Hosszútávon mindenképp, és fel kell tudni ismerni és elfogadni, hogy ha olyan mértékű a teher, hogy azt tovább vállalni csak a saját egészségem feláldozása árán tudok gondoskodni, akkor meg kell keresni a megfelelő intézményt a további ápolásra. Nem csak a beteg, hanem saját magunk érdekében is. A kiegészítés nem segíti a további gondozást, sőt oly mértékben nehezítheti meg az életünket, hogy már nem csak az ápoltról és gondozójáról van szó, hanem a közvetlen szűkebb és tágabb környezetről. Emiatt nem kell sem frusztrálnak, sem dühösnek éreznie magát senkinek. Változó intenzitású a stressztűrő képességünk. Szabad elfáradni.

Mit tehetünk a lelki és testi egészségünk megőrzése érdekében? Figyeljünk oda a fizikai állóképességünkre, naponta kell sétálni, mozogni. Nem a beteg emelésre gondolok, hanem kint a szabadban. Naponta legalább 30 percet. Minden olyan mozgás segít megőrizni az egészségünk, amit szeretünk. Pl. jóga, tánc, légzőtorna is akár stb. Étkezzünk minél színesebben, változatosabban. Zöldségeket és egészséges ételeket építsünk be étkezési szokásainkba. Pótoljuk a vitaminokat. Adjuk fel egészségkárosító szokásainkat, hiszen ezek nem segítik, hanem nehezítik, hogy egészségesek maradjunk. Ismerjük meg az ápolat betegségeit, olvassunk utána, tanulmányozzuk. Jobban fel tudjuk készíteni a szerve-

zetünket a változásokra. Készítsünk napi és heti tervet, amelybe iktassunk be pihenőket. A betegnek is kell a pihenés. Próbáljunk meg aludni, a minőségi alvás a minőségi ápolás alapja. Keressünk sorstársakat, támogató csoportokat. Ma az internet világában semmi sem lehetetlen, használjuk ki előnyeit.

Tanulmányozzunk a megküzdési stratégiákat, válasszuk ki számunkra azt a megoldási módot, amely a legközelebb áll hozzánk és azonosulni tudunk vele, tudjuk alkalmazni. Gondolkodjunk pozitívan! Ne féljünk segítséget kérni, családtagoktól szakemberektől.

KULICS MÁRTA SZOCIÁLIS- ÉS EGÉSZSÉGÜGYI SZAKEMBER

Tájékoztató

A Balatonalmádi Közös Önkormányzati Hivatal Felsőörsi Kirendeltségén 2023. április 15-ig az általános munkarend:
hétfőtől-csütörtökig 7.30-17.30.
az ügyfélfogadás:
hétfő, szerda 8.00-17.00-ig tart.
Felsőörsi Önkormányzata

Az adó 1 %-a a következő szervezeteknek ajánlható fel Felsőörsön:

Civil Baráti Kör Egyesület	18927625-1-19
Felsőörsért Közalapítvány	18925575-1-19
Felsőörsi Country Egyesület.....	18654903-1-19
Felsőörsi IKSE	19265881-1-19
Felsőörsi Polgárőr Közhasznú Egyesület.....	18938663-1-19
Felsőörsi Református Egyházközségért Alapítvány....	18913048-1-19
Iskola Alapítvány.....	18914908-1-19
Nők Felsőörsért Egyesület	19380458-1-19

Kérjük, segítsék a felsőörsi egyesületek, alapítványok működését adójuk felajánlásával!

FELSŐÖRSI
Hírmondó

Kiadja: Felsőörs Község Önkormányzata

Szerkeszti: a Szerkesztőbizottság

Felölős szerkesztő: Dr. Pásztorné Simon Annamária közösségszervező

ISSN 2063-6350

Nyomdai kivitelezés: Tradeorg Kft., Balatonfűzfő-Gyártelep

Készült 650 példányban.

Hírek, tudósítások, információk, események közölhetők. Hirdetésfelvétel a közösségszervezőnél a polgármesteri hivatalban.

Lapzártá: minden hónap 20-án.

A megjelent cikkek nem feltétlenül egyeznek a kiadó véleményével.

Kövessen minket a facebookon is: www.facebook.com/felsoorsikonnyvtar – Felsőörsi Aktuális néven

100 éves a felsőörsi futball egyesület

1923-ban alapították a felsőörsi futballegyesületet, amely azóta folyamatosan működik. Ennek örömére felhívást intézünk a lakosokhoz! Archíválás céljából várjuk az egyesülettel kapcsolatos relikviákat. Gyűjtünk papír alapú emlékeket, úgymint oklevél, meghívó, újságcikk, fotók stb., és tárgyi emlékeket, úgymint érmek, serlegek, zászlók, kitűzők, bármi, amely köthető a felsőörsi futballhoz!

A tervek szerint egy kiadványt készítünk az összegyűjtött emlékekből és kiállítását szervezünk.

Az anyagokat a könyvtárban lehet leadni, érdeklődni:

70/3206-854 és a konyvtar@felsoors.hu címen, a közösség-szervezőnél lehet.

Adománygyűjtés kültéri játékokra

Önkormányzatunk Kulics Márta és Illés András kezdeményezésére tavaly adománygyűjtést hirdetett az iskola új, kültéri játékára, most a gyűjtés végére értünk.

Szeretnénk megköszönni mindenkinek, aki hozzájárult ennek az álomnak a megvalósításához. Önkormányzatunk is több adománygyűjtő akciót szervezett programjainkon. Eljött az idő, hogy a gyűjtést lezárjuk és

átadjuk az Iskolának a bevételt, amely 1.318.258 forint volt. A játék az iskola vezetésével közösen kiválasztásra került, az önkormányzat a telepítésben is segítséget fog nyújtani.

Köszönjük szépen mindenkinek, aki támogatta a kezdeményezést!

Bízunk benne, hogy gyermekeink örömmel veszik majd az új kinti játékot!
ÖNKORMÁNYZAT

SZALÓKI ÁGI
CSTDZS ALT'N'ROLL
EGRI PÉTER
ÉSA **MYSTERY GANG**
FENYŐ MIKLÓS

JÚNIUS 30

POCCA PIKNIK
ZENE • GASZTRO • ART
FELSŐÖRS

ALMA EGYÜTTES
ROY ÉS ADÁM TRIÓ
MARÓT VIKI
ÉS A NOVA KULTÚR ZENEKAR
SZIKORA RÓBERT
ÉS AZ **R-GO**

JÚLIUS 1

Plébániai tájékoztató

SZENTMISE

A vasárnapi szentmise kezdete: 10.30. Szeretettel hívok mindenkit!

EGYHÁZI ADÓ

Tisztelettel felhívom a katolikus testvérek figyelmét, hogy az egyházi hozzájárulás, más néven az egyházi adó, többféle módon is befizethető:

- A vasárnapi szentmisék után lehet készpénzben rendezni a templom sekrestyéjében.
- Utalással a Plébánia bankszámlájára: Felsőörs Római Katolikus Plébánia 11748069-20032788, a közleménybe kérjük beírni azon hívek nevét, akik után befizették. 2023-ban sem változott az összeg: nyugdíjasoknak 5.000 Ft, kereső családtagnak 6.000 Ft/év. Azoknak, akik eddig már befizették, hálásan köszönöm!

SÍRMEGVÁLTÁS

A katolikus temetőrészen nyugvó hozzátartozók sírját 25 évente újra

kell váltani. Ezzel kapcsolatban az alábbi összegekkel kell számolni:

Felsőörsön állandó lakhellyel rendelkezők esetén:

- Egyes sírhely: 25.000 Ft; mélyített: 30.000 Ft
- Dupla sírhely: 35.000 Ft; dupla, mélyített: 40.000 Ft

Ha nincs Felsőörsön állandó lakhelye:

- Egyes sírhely: 30.000 Ft; mélyített: 35.000 Ft
- Dupla sírhely: 40.000 Ft; Dupla, mélyített: 45.000 Ft

TEMETŐFENNTARTÁSI DÍJ

A sírhelymegváltás egy sajátos bérleti díj, amely nyilvánvalóan nem fedezi a temetőfenntartás (pl. hulladék elszállítása) költségeit 25 évre. A temető általános rendjének fenntartásához sírhelyenként évente 1500 Ft-tal kell hozzájárulni.

Köszönettel:

SZABÓ JÁNOS PLÉBÁNOS

Zöld sarok

Fűts okosan, avagy a helyes tűzrakás módja

Napjaink egyik meghatározó problémája a környezetvédelem. Ezen belül a legtöbbször emlegetett témakör a vízminőség-védelem, a talajvédelem, a hulladékgazdálkodás, a szennyvíztisztítás és nem utolsósorban a környezeti levegő védelme. A légszennyező anyagoknak – az Európai Környezetvédelmi Ügynökség szerint – különösen a szálló pornak és az ózonnak, az egészségügyi határértéket meghaladó koncentrációja egyre nagyobb népegészségügyi problémát jelent. Az elmúlt években készült országos felmérésekből kiderült, hogy napjainkban a kisméretű szállópor kibocsátásához a legnagyobb mértékben a lakossági fűtés járul hozzá (több, mint 80%-kal), így nagyon fontos, hogy mivel és hogyan fűtünk. Számos lehetőség közül választhatunk, most azonban elsősorban a szilárd tüzelőanyagokkal, azon belül is a fát és a helyes tűzrakást szeretném bemutatni.

Az első lépés a megfelelő fafajta kiválasztása. Ha csak fával szeretnénk fűteni, akkor elsősorban a kemény fa fajtákat használjunk, úgy mint bükk, a tölgy, az akác és a gyertyán. Vegyes tüzelés esetén megfelelő lehet még a nyár, az éger és a kóris is. A puhafák nem alkalmasak tüzelésre. Ilyenek például a fenyőfajták (magas gyantatartalom), vagy a gyümölcsfák (alacsony a fűtőérték).

Tűzifa kiválasztását követően fontos odafigyelni a nedvességtartalomra. Az ideális, légszáraz tűzifa nedvességtartalma 20% alatt van (1 évnyi száradás ajánlott). Ha nedves fát tüzelünk el, az gazdaságtalan és környezetkárosító is egyben, ugyanis az fele annyi hőt biztosít számunkra, mint a száraz társa. Javasolt hasított állapotban szárítani a fát, mivel így érintkezik a lehető legnagyobb felületen a fa a levegővel, így a száradás gyorsabban megy végbe. A fát ideális esetben jól szellőző és esőtől védett helyen érdemes tárolni. Semmiképpen ne fóliázzuk le teljesen (az oldalakat hagyjuk szabadon), mert befülled, és korhadni kezd. Ezt követi a begyűjtés. A régi gyakorlattal ellentétben a helyes tűzrakás módja a felülről lefelé történő égetés. Alulra helyezzük el a vastagabb hasábokat majd rá a vékonyabb ún. gyújtósokat. Ügyeljünk arra, hogy a hasábok között hagyjunk pár cm távolságot, ezáltal megfelelő lesz a levegő áramlása a tűztérben. Soha nem szabad teletsúfolni a tűzteret. Ennek a begyűjtési technikának az a nagy előnye, hogy a bekészített tűzifa nem egyszerre fog leégni, hanem fokozatosan, így elkerülhető a hirtelen nagy mennyiségű fagáz és ezzel együtt a nagy mennyiségű füst keletkezése. Ha alulról gyűjtünk be, akkor az induló láng az összes berakott tűzifát begyűjti egyszerre, így az nem tud felmelegedni, s sokkal később éri el a környezetkímélő, jó hatásfokú égéshez szükséges, magas hőmérsékletet.

Helyes és helytelen tűzrakás

Az égés folyamata

Különbség a két kemény között

A helytelen tűzrakás következménye a nagy mennyiségű füst. A füstben található ultra finom szálló részecskék pedig a szervezetbe jutva súlyos egészségügyi problémákat okozhatnak.

A teljes videó elérhető a Kéményseprők Országos Szakszervezete hivatalos facebook oldalán, illetve további hasznos információk találhatóak a <http://www.futsokosankampany.hu> oldalon is.

DR. TÓTH-NAGY GEORGINA
OKL. KÖRNYEZETMÉRNÖK

Sziklai gyógytorna

A GYÓGYTORNÁSZ HÁZHOZ JÖN!

Kiszállásos gyógytorna szolgáltatás azoknak, akiknek ideje szűkös vagy mobilitása korlátozott.

MILYEN PANASZOK ESETÉN TUDOK SEGÍTENI?

- Derékfájdalom
- Csípő és térdprotézis utáni rehabilitáció
- Bármilyen mozgásszervi probléma
- Stroke utáni rehabilitáció
- Kinesio tape felhelyezés

KISZÁLLÁS AZ ALÁBBI TELEPÜLÉSEKRE: Felsőörs, Alsóörs, Balatonalmádi, Lovas, Paloznak, Csopak

ELÉRHETŐSÉG:
SZIKLAINÉ HEGEDŰS BOGLÁRKA
+36 70 220 22 45
sziklaigyogytorna@gmail.com
fb.me/sziklaigyogytorna

VÉRADÁS

ADJ VÉRT, ÉS MENTSD MEG HÁROM EMBER ÉLETÉT!

Véradás lesz Felsőörsön!

Időpont:
2023. február 16. 15.30-17.00.
Felsőörs, Szabadság tér 2. Civilház.

Kérjük irataikat, TAJ-kártyájukat ne hagyják otthon!

Szeretettel várjuk a véradókat!

CSILLAG Patikák
*kockázatok és mellékhatások nélkül

Megváltozott a felsőörsi gyógyszertár nyitva tartása!

Nyitva tartás:

Hétfő: 14.00-17.00-ig
Kedd: 8.00-12.00-ig
Csütörtök: 8.00-12.00-ig

Felsőörs, Szabadság tér 2.
20/5142-364
felsoors@csillagpatikak.hu

Figyelem! Gyűjtés szervezünk az Északbalatoni Ebmentő Egyesület (Balatonfüred) JAVÁRA!

Amit gyűjtünk: tápok, konzervek, használt ágyneműhuzat, lepedő, törölköző, takaró, hámok, nyakörv, fertőtlenítő.
Amit nem: tollpárna, szivacs.

Az Északbalatoni Ebmentő Egyesület számlaszáma: 10300002-10649582-49020013
1% adószáma: 19382278-1-19

**A gyűjtés február 13-ig tart!
A felajánlásokat köszönettel fogadjuk!**

**A GYŰJTÉS HELYE: FELSŐÖRS KÖNYVTÁRA, SZABADSÁG TÉR 2.
INFÓ: KULICS MÁRTA: 06207774167**

Örökbefogadás minden csütörtökön 13:00 – 15:00 óra között, telefonos egyeztetés után a +36 30 545-0252 telefonszámon.